

**Handläggare**  
Kajsa Pärke  
Telefon: 08-508 21 083**Till**  
Älvsjö stadsdelsnämnd  
2017-12-14

## Offentliga rum - förslag på komplettering av framkomlighetsstrategin

- svar till trafikkontoret (T2017-01611)

### Förvaltningens förslag till beslut

- Stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Anne-Marie Tingeborn  
StadsdelsdirektörElisabet Tullgren  
Administrativ chef

### Sammanfattning

Offentliga rum utgörs av gator, torg, kajer, parker och naturområden. Trafikkontoret har tagit fram dokumentet *Offentliga rum* som en komplettering av framkomlighetsstrategin. Offentliga rum fokuserar på vistelse i kontrast till framkomlighetsstrategins starka inriktning på rörelse. *Offentliga rum* redovisar fem planeringsprinciper och en handlingsplan med tolv åtgärder.

Förvaltningen anser att dokumentet är föredömligt kort och tydligt. Det förvaltningen saknar är en tydligare koppling till stadsdelsnämndernas arbete med parker. Förvaltningen betonar också behovet av program för en helhetssyn på de olika nämndernas planering, samt behovet av att hantera de konflikter mellan cyklister och gående som kan uppstå.

## Bakgrund

Trafikkontoret har tagit fram en framkomlighetsstrategi som konkretiserats i ett antal olika planer, bland annat gångplan, cykelplan och strategi för leveranstrafik. En av framkomlighetsstrategins fyra inriktningar fokuserar på vistelse: *Vägarnas och gatornas roll som attraktiva platser ska förstärkas genom att förbättra gångvänligheten i staden.*

I arbetet med framkomlighetsstrategin har det blivit tydligt att vistelse måste tas in i alla avvägningar för att helheten ska bli bra. Därför har trafikkontoret tagit fram dokumentet *Offentliga rum* som en komplettering av framkomlighetsstrategin.

## Ärendet

Offentliga rum är utrymmet mellan husen och utgörs av gator, torg, kajer, parker och naturområden. Grundläggande i ett demokratiskt och jämlikt samhälle är att de offentliga rummen är inbjudande och trygga platser för alla människor och att ingen begränsas av t.ex. ålder, kön eller funktionsvariation. Dokumentet *Offentliga rum* redovisar fem planeringsprinciper och en handlingsplan med tolv åtgärder.

Planeringsprinciper:

1. Planeringen ska stärka gatans roll som vistelseplats.
2. Ett nätverk av offentliga rum ska binda samman stadens olika delar.
3. Kvaliteten i det offentliga rummet ska höjas i hela staden.
4. Stadens offentliga rum ska leva hela året.
5. Utformningen av det offentliga rummet ska underlätta flexibel användning.

Den handlingsplan som presenteras för 2018-2023 innehåller förslag till tolv åtgärder under rubrikerna:

- Identifiera offentliga stråk och platser med utvecklingspotential.
- Arbetsprocesser och utbildningsinsatser.
- Utveckla arbetet med tillfälliga åtgärder för ökat stadsliv i hela staden året runt.
- Utveckla metoder för uppföljning och mätning av vistelsevärden.

### **Ärendets beredning**

Ärendet har beretts inom avdelningen för HR och extern service. Avdelningen har gjort en bedömning ur jämställdhetsperspektiv och förslag till beslut bedöms vara positivt ur jämställdhetsperspektiv. Kvinnor upplever ofta en högre grad av otrygghet i den offentliga miljön och en satsning på vistelsevärden i offentliga rum kan även öka tryggheten. Ärendet behandlas i funktionshinderrådet 6 december 2017 och i pensionärsrådet och förvaltningsgruppen 7 december 2017.

### **Förvaltningens synpunkter och förslag**

Liksom de andra delarna i framkomlighetsstrategin är detta dokument föredömligt kort och tydligt, vilket ökar chansen att det faktiskt blir använt. Här finns också ett bra resonemang kring kopplingen till andra dokument och till andra pågående aktiviteter.

Det förvaltningen saknar är en tydligare koppling till stadsdelsnämndernas ansvarsområden och arbete. Trafikkontoret sköter drift och underhåll samt investeringar i gator och torg. Exploateringskontoret anlägger gator och parker i anslutning till ny exploatering. Stadsdelsförvaltningarna investerar i och sköter parker och naturmark, samt sköter även det gröna som är anlagt på gatumark, med undantag av träd.

För att underlätta en gemensam planering och helhetssyn har stadsdelsförvaltningen tidigare påpekat att det behövs program för framför allt Solberga, där en förtätning pågår. Stadsdelsnämnden har tagit fram ett lokalt utvecklingsprogram för Solberga och Älvsjö centrum, och trafikkontoret nämner också arbetet med de lokala utvecklingsprogrammen. Dessa involverar dock inte stadsbyggnadskontorets och exploateringskontorets planering. Därför kvarstår behovet av ett övergripande program för området, inte minst för en helhetssyn på de offentliga rummen och stråken.

En av planeringsprinciperna i *Offentliga rum* är att planeringen ska stärka gatans roll som vistelseplats. I nya Älvsjö centrum har på flera platser cyklister prioriterats i planeringen framför gående, vilket lett till konflikter. Det gäller framför allt Älvsjö stationsgata och resecentrum, men även på Götalandsvägen. Förvaltningen anser att dessa konflikter måste hanteras om gatorna ska få goda vistelsevärden för gående.

En annan av planeringsprinciperna handlar om att kvaliteten i det offentliga rummet ska höjas i hela staden. Förvaltningen håller med om detta, men anser att resurstilldelningen till stadens parkskötsel behöver ses över, för att kunna möjliggöra en sådan kvalitetshöjning.

**Bilaga**

- Remissen